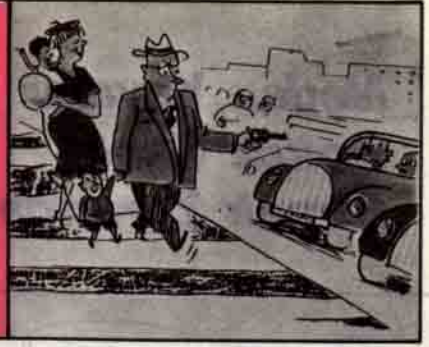

Trafik Güvenliđi :

YAYALARIN DURUMU GİTTİKÇE DAHA GÜÇLEŞİYOR

Nizamettin ÖZBEK

Özellikle büyük kentlerimizde yayanın trafik ortamındaki durumu her gün biraz daha güçleşiyor.

Eskiden yalnız yayaların yararlanması için yapılan yaya kaldırımlarından bugün yürüyerek bir yere gitmek çok korkulu ve güç bir hal aldı: Kaldırımlar genellikle, özel arabaların, inşaatçıların, işportacıların zaman zaman hayvanlı, yada mopetli kişilerin saldırısına uğramış durumda. Yaya artık buralarda da yollarda olduğu gibi, güvensizlik ve tedirginlik içinde; şimdi şu garajdan bir araba çıkacak, şimdi şu inşaatın başına bir şey düşecek...

Karşıya geçiş düzenleri (yaya geçitleri, alt ve üst geçitler, trafik ışıkları gereğinde yayalarca kullanılabilir ışıklar) ya yok yada yetersiz.

Işık olan yerlerde de ışığa genellikle uyulmuyor. Çok kez şoförler de yayalar da ışığın dediğinin tersini yapıyor.

Şoförlerde, gelişmiş memleketlerde olduğu gibi, yayayı koruma çabası yok, üstelik, şakadan korkutuldukları da oluyor.

Kontrol yetersiz, eğitim hemen hemen hiç yok. Trafik kazaların da en büyük kayıplara uğrayan 7-15 yaş arasındaki çocukların durumu daha da korkulu; gelişmiş memleketlerde çocukları korumak için başvurulmuş önlemlere (okul geçitleri, okul işaretleri, trafik eğitim parkları, koruyucu ekipler) yönelik girişimlere rastlanmıyor. Kısacası yaya, çocuk ve yetişkin olarak hep kendi yağıyla kavrulmak, başının çaresine bakmak durumunda.

Bu bakımdan, okulların da kapanarak, büyük küçük bütün çocukların sokaklara döküldüğü yaz aylarında, yayanın güvenliğiyle ilgili önlem ve yöntemleri okuyucularımıza anımsatmaya yararlı buluyoruz. *Arka sayfada* Family Safety dergisinden alınan karikatürlerin, Trafikte bize göre çok yol almış bir memlekette (Amerika) yayımlanması, sınıırım, bizim bu görüşümüzü doğruluyor.

Önlem ve Yöntemler :

1. NERELERDEN YÜRÜMELİDİR ?

- Yaya kaldırımını bulunan yerlerde daima kaldırımlarından yürümelidir.
- Yaya kaldırımını yoksa, teker teker yolun solundan ve banketlerden (Banket: şehir dışı yollarda yol kenarı boyunca uzanan, normal olarak yayaların faydalanacağı geçici hallerde araçların durabileceği, çakıl, toprak, yada kaplama yüzeyi türünden kaplanmış olan kısımdır), yürümelidir. Böylece yaklaşan şoför sizi siz de taşıtı görür gereken önlemi alırsınız.

2. GECE YÜRÜYÜŞLERİNDE ALINACAK ÖNLEMLER

- Şoförlerin sizi uzaktan kolayca görebilmeleri için, kabile açık renk bir elbise giyiniz veya hiç olmazsa elinizde beyaz bir bohça, mendil, kitap... vb. bulundurunuz. Fakat en iyisi bir fener taşımaktır.

3. KARŞIDAN KARŞIYA NERELERDEN GEÇMELİ ?

- Trafik polisinin bulunduğu yerlerden,
- Trafik ışıklarının bulunduğu yerlerden,
- Çivili yada çizgili yaya geçitlerinden,
- Buraya kadar belirttiğimiz yerler yoksa, köşe başlarından,
- Şehir dışı yollarda, geliş ve gidiş yönlerinin iyice görülebildiği düz (meyilsiz) ve doğru bir kısım üzerinden, geçmelidir.

Geçiş sırasında dönüş yapan araçlara dikkat etmelidir. Şehir dışı yollarda araçlar, şehir içinde olduğundan çok hızlı gider, dolayısıyla duruş mesafeleri önemli ölçüde artar ve kazalar fazlasıyla öldürücü olur.

Neden Yayalar Dokuz Canlı Olmak Zorunda

"Beni görüyorlar mı? Elbette şoförler
beni görüyordur. Ben onları görüyorum."

"Yaya geçidinden geçmeye
kalkarsak akşam olur."

"Ben orta çizgide duruyorum.
Bana burda bir şey olmaz."

"Bana kimse çarpamaz. Yasalara aykırı."

"Işık kırmızı ama benim de işim ivedi"

"Herkes geçtiğine göre..."

"Tersine, kırmızı yanıyor.
Ama kaldırımdan inmeliyim.
Böylece, ışık değişikliğinde
önde olurum."

**"ÇOCUKLARI YAŞAMA HAZIRLAMAK,
ONLARA BUNU KORUMANIN
YOLLARI ÖĞRETİLMİYORSA BOŞUNADIR."**

4. KARŞIDAN KARŞIYA NASIL GEÇMELİ ?

- Kaldırım kenarında durarak önce *solunuza* bakınız.
- Sonra *sağınıza* bakınız.
- Tekrar *solunuza* bakınız.
- Yol açıksa (güvenli olarak geçmeyi elverişli ise) yol dikey olarak koşmadan yürüyünüz.
- Yolun yarısına gelince tekrar *sağınıza* bakarak, geçişinizi tamamlayınız.

5. KARŞIDAN KARŞIYA GEÇİŞİN TEHLİKELİ OLDUĞU YERLER

- Duran bir aracın hemen önünden ya da

arkasından karşıya geçmeyiniz.

- Duran iki aracın arasında karşıya geçmeyiniz.
- Az bir hızla yaklaşmakta olan, kamyon ve otobüs gibi büyük araçların önünden karşıya geçmek tehlikelidir. Zira böyle bir aracın hemen arkasından daha hızlı bir araç çıkabilir.
- Karşıya eğik bir çizgi üzerinden geçmeyiniz; yaya kaldırımına dikey olarak geçiniz. Böylece, sağdan ve soldan gelen araçları daha kolay görür, tedbir alabilirsiniz. Yayaya çarpma olaylarının çoğu karşıdan karşıya geçişlerde olmaktadır.

ÇOCUKLUKLARINDAN İTİBAREN ÜSTÜN ZEKÂLİ OLDUKLARINI GÖSTERMİŞ OLAN BİLGİNLER

Dr. Hikmet BİLİR

Çocukluk çağında zayıf hatta geri zekâli görünmüş bazı ünlü bilginler varolmuştur. (Örneğin Newton, Darwin, Edison, Pierre Curie, Einstein...) Bunlara karşın henüz çocuk yaşında iken üstün zekâlarını göstermiş pek çok bilgin de vardır. Bu gruba giren bazı bilginlerin (Kronolojik sıra ile) kısa biyografilerini vereceğim:

Ibni Sina

Türk Hekimi

Doğum : Buhara, 980.

Ölüm : Hamedan, 1037.

Henüz on yaşında iken kuranı ezberlemişti. Zamanının kültürünü en geniş bir şekilde aldı. Yüz kadar kitap yazdığı tahmin edilmektedir. Bu kitaplar doğuda ve Avrupa'da uzun bir süre en kıymetli eserler olarak okundu.

Boyle (Roberts)

İngiliz fizikçisi ve kimyacı

Doğum : İrlanda, 1627.

Ölüm : Londra, 1691.

Sekiz yaşında Eton okuluna girdiği zaman grek ve lâtın dillerini konuşuyordu; on dört ya-

şında da İtalyan Galilenin yapıtlarını inceliyordu. Modern Kimyanın babası ve Boyle Kanununun Kurucusu olarak bilinir.

Ampère (André Marie)

Fransız matematikçisi ve fizikçisi

Doğum : Rone, 1775.

Ölüm : Marsilya, 1836.

Amper, henüz 12 yaşında iken yüksek matematigi hazmetmiş bir durumda idi. Bir miktarla içinden elektrik akımı geçen bir tel arasındaki kuvvetle ilgili kanunu keşfetti.

Elektrik akım şiddeti birimine Amper adı verilmiştir.

Gauss (Johan Karl Friedrich)

Alman matematikçisi ve fizikçisi

Doğum : Braunschweig, 1777.

Ölüm : Göttingen, 1855.

Daha üç yaşında iken babasının hesaplarını tashih ediyordu. Matematik, astronomi ve fizikte önemli buluşları vardır. Magnetik alan şiddeti birimine Gauss adı verilmiştir.